

ÎNCHEIERE

22 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” și Alexandru Calarașan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Total Electronic” și Alexandru Calarașan cu privire la rezilierea contractului, încasarea sumei și cheltuielile de judecată,

cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” și Alexandru Calarașan și s-a menținut hotărârea din 3 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 4 iulie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Total Electronic” și Alexandru Calarașan cu privire la rezilierea contractului, încasarea sumei și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 3 aprilie 2014, între Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” și Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” a fost încheiat un contract prin care ultima urma să livreze și să instaleze la adresa mun. Chișinău str. Columna, 170, echipament pentru automatizarea sistemului de aspirație centralizat.

Conform punctului 3.1 din contract, după transferarea sumei de 1 000 euro, la sfârșitul termenului de 14 zile de pregătire, Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” urma a purcede la montarea sistemului de aspirație la adresa beneficiarului.

La 8 aprilie 2014, suma prevăzută în contract a fost transferată, însă nici la expirarea a 14 zile de la transferarea sumei și nici până la ziua adresării în instanță lucrările nu au fost începute.

Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” nu a purces la executarea contractului și nici nu a indicat un temei rezonabil de întârziere.

Indică că, pârâtul a încălcat punctul 3.1 din contract prin neînceperea lucrărilor în termen de 14 zile de la transferarea sumei de 1 000 Euro, fapt ce este o neexecutare esențială a prevederilor contractuale.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” rezilierea contractului nr. 03.04.14-01 încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”, încasarea de la ultima în beneficiul său suma de 18 442,40 de lei, cheltuieli de judecată în sumă de 553,27 de lei achitate ca taxă de stat, 5 000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 9 600 de lei cheltuieli pentru efectuarea expertizei.

La data de 4 iulie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” a mai depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Calarașan, care este directorul Societății cu Răspundere Limitată „Total Electronic” cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a invocat că, persoana fizică Alexandru Calarașan, la 13 iunie 2014 a primit de la directorul Societății cu Răspundere Limitată „Arama R”, Igor Arama, în baza unei recipise, avans în mărime de 1 803 euro pentru executarea contractului nr. 03.04.14-01, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” și Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”.

Până la data de 25 iunie 2014, Alexandru Calarașan nu a finisat lucrările indicate și nici nu le-a început.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” încasarea de la Alexandru Calarașan în beneficiul său a sumei de 1 803 euro și cheltuieli de judecată în sumă de 1 040,29 de lei, achitată ca taxă de stat.

Prin încheierea din 26 august 2014 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, s-a conexas cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Total Electronic” privind rezilierea contractului și încasarea datoriei cu cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” împotriva lui Alexandru Calarașan cu privire la încasarea datoriei.

La 2 martie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” a depus cerere reconvențională împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reconvenționale Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” a indicat că, la 3 aprilie 2014 părțile au încheiat contractul de antrepriză nr. 03.04.14-01. În baza contractului, Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” urma a efectua o plată în avans, premergătoare demarării executării obiectului contractului prin elaborarea, testare și producere a supapelor cu servomecanism de către Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”.

Avansul în sumă de 18 442,40 de lei a fost transferat la data de 8 aprilie 2014

La 12 septembrie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” a livrat supapele la depozitul Societății cu Răspundere Limitată „Arama R”, în număr de 32 de bucăți, fapt confirmat prin actul de predare-primire din aceeași dată.

La 26 aprilie 2014, la invitația lui Igor Arama, din partea Societății cu Răspundere Limitată „Total Electronic” s-a efectuat o estimare prealabilă a necesarului de țevi din PVC pentru a asigura infrastructura de conducte de aspirație în cadrul sistemului de „Aspirator central” de la obiectul beneficiarului.

La finele acestei operațiuni de investigație, beneficiarul, în persoana lui Igor Arama a propus ca materialele necesare să fie livrate și instalate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”.

La 29 aprilie 2014, au fost livrate beneficiarului materiale din PVC și accesorii pentru acestea conform facturilor. Din aceeași dată s-a purces la montarea infrastructurii de conducte, care ulterior urma a servi ca terminal de conectare a supapelor.

În procesul de lucru, la montarea sistemului de conducte Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” a livrat materialele necesare, suplimentar la cele livrate prin facturile anterior indicate, pentru finalizarea lucrărilor. Lucrările de montare a sistemului au fost finisate la data de 9 iunie 2014.

Însă, beneficiarul Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” a refuzat să primească lucrările executate, volumul cărora a fost indicat în procesul-verbal nr. 01 din 9 iunie 2014, declarând că va primi aceste lucrări la finisarea montării supapelor și a refuzat să achite datoria creată în rezultatul livrării de materiale și accesorii din PVC.

Ulterior s-a întocmit actul de inspectare a consumului de materiale alcătuit în baza verificării finale de către reprezentanții părților.

A indicat că, în perioada 10-12 iunie 2014, din partea beneficiarului a parvenit cererea de a efectua lucrări de demontare/montare, profilaxie și reparație a climatizatoarelor din cadrul întreprinderii Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R”, lucrările executate fiind indicate în procesul-verbal nr. 02 din 12 iunie 2014.

La 12 iunie 2014, în baza verificării dintre părți s-a constatat că Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” a creditat Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” cu suma de 36 173,20 de lei, conform proceselor-verbale nr. 01 din 9 iunie 2014 și nr. 02 din 12 iunie 2014.

Din cauza imposibilității de a efectua transferul bancar, Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” a propus să ofere surse bănești în numerar în contul datoriilor create. Totodată, a solicitat ca colaborarea să se extindă și Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” să execute lucrările de constituire a sistemului de ventilare a blocurilor sanitare și debaralelor în cadrul secțiilor de producere, asigurând achitarea datoriei în decurs de 7 zile.

La 13 iunie 2014 directorul Societății cu Răspundere Limitată „Total Electronic” Alexandru Calarașan, a primit suma de 33 900 de lei, iar la solicitare a fost semnată recipisa pentru confirmarea sumei primite, fiind indicat echivalentul în euro conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la ziua curentă.

După aceasta, Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” a purces, din cont propriu, la executarea lucrărilor de constituire a sistemului de ventilare în blocurile sanitare și debaralele din secțiile de producere, executând integral montarea conductelor, grilelor de ventilare și ventilatorului „Vortice lineo 200”. Lucrările de constituire a sistemului de ventilare în blocurile sanitare și debaralele din secțiile de producere au fost finalizate la 20 iunie 2014.

Însă, Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” a dat dovadă de neonorarea obligațiilor financiare, fapt care a determinat-o să înceteze orice lucrări la întreprinderea beneficiarului.

Ca urmare, Arama Igor utilizând recipisa de primire a sumei de bani de către Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”, care de facto este plata datoriilor acumulate față de executantul lucrărilor, a plastografiat adevărul și a prezentat în fața instanței de judecată un fals, dorind a se îmbogăți fără justă cauză din patrimoniul

Societății cu Răspundere Limitată „Total Electronic” cât și al lui Alexandru Calarașan, astfel solicitând returnarea dublă a sumei oferite ca achitare pentru lucrările executate.

Astfel, în pofida executării lucrărilor de antrepriză Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” refuză acceptarea și achitarea lor integrală.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”, admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” în beneficiul său a datoriei în sumă de 77 374,43 de lei, 8 000 de lei cheltuieli de asistență juridică, 2 321,24 de lei cheltuieli de achitare a taxei de stat și a respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R”.

Prin hotărârea din 3 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R”, s-a reziliat contractul nr. 03.04.14.-01 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” și Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”; s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” suma de 18 442,40 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5 555,27 lei; s-a încasat de la Alexandru Calarașan în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” suma de 1 803 euro, sau echivalentul în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării și cheltuielile de judecată în sumă de 15 640 lei; s-a respins cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Total Electronic” cu privire la încasarea datoriei .

Prin decizia din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” și s-a menținut hotărârea din 3 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 5 iunie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” a declarat recurs împotriva deciziei din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

A indicat că, raportul de expertiză pe care s-au bazat instanțele a fost executat de un expert ce nu deține calificare de expert în domeniul utilajelor electro-tehnice.

Eronat s-a constatat neexecutarea obligațiilor contractuale în termen de 14 zile, deoarece, ulterior în temeiul aceluiași contract părțile au executat și acceptat prestații. Instanța de apel a examinat superficial apelul declarat, nu a determinat natura juridică a litigiului în baza dovezilor certe și pertinente a situației de fapt.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 28 iunie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 17 iulie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei se constată că, decizia din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 27 aprilie 2018 (vol. I, f.d.196-197). Cererea de recurs a fost depusă la data de 5 iunie 2018.

Astfel, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”, este în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic” în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Electronic”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Maria Ghervas

Nicolae Craiu